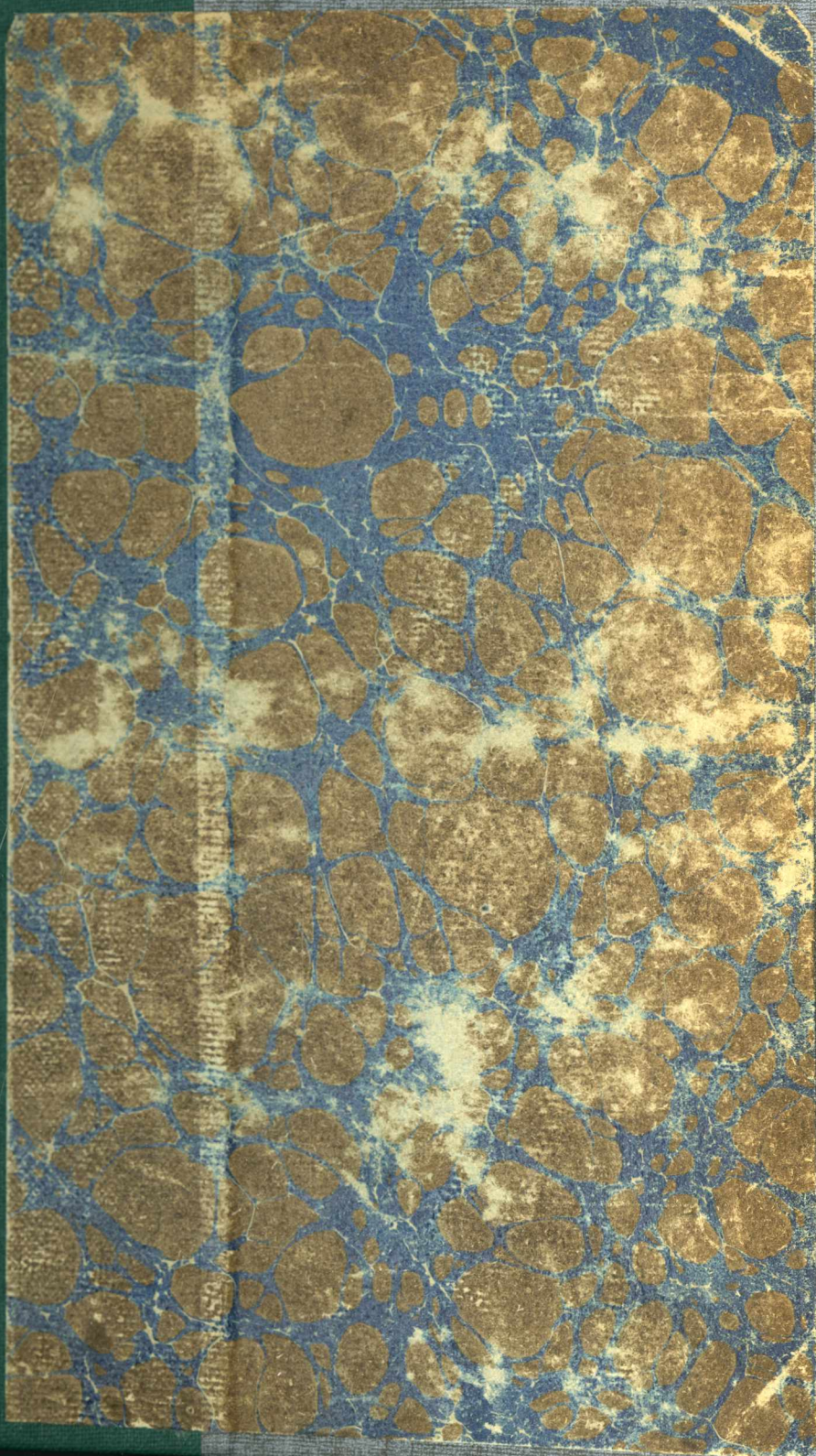

Politikai
röpiratok.

119.

119
1024

AZ

IGAZSÁG KÜZDELME

A

HAMISSÁGGAL

A MAGYAR JOGSZOLGÁLTATÁS TERÉN.

KÖZLI:

~~L~~ENGYEL JÁNOS,

ÜGYVÉD.

MÁRAMAROS-SZIGETEN.

10.

M.-Sziget, 1877.

Nyomatott a Részvénytársaság nyomdájában.

Miserabile saeculum ubi justitiam petere est crimen.

Tacit.

DE BALLADY BEZA

J É N Y V Á Z L A T .

- I. Lengyel János ügyvéd 1872. év szeptember 24-én a volt nagy-szöllősi kir. tszék, ügyészség és járás-bíróság ellen az A. alatti bünvádi panaszt terjesztette dr. Pauler Tivadar igazságügyminiszter urhoz.

A panasz elintézés végett áttétetett a budapesti kir. főügyészséghez:

- A kir. főügyész Kozma Sándor ur a panasznak azon részét, mely Jelenffi Kornél kir. ügyészre vonatkozott elbírálás végett áttette a kir. tábla fegyelmi bíróságához, mely is Jelenffi Kornélt B. alatt esatolt indokolással vétkesnek ítélte. A kir. Curia fegyelmi bírósága pedig Jelenffit a vád alól feloldotta.

A panasz többi pontjai miatt Kozma Sándor kir. főügyész Lengyel Jánost bünvád alá helyeztetni rendelte, a vádló tisztet Széles Elek kir. ügyészre a bíraskodást pedig a beregszászi kir. törvényszékre bizván.

- A beregszászi kir. törvényszék, ennek folytán Lengyel János ellen a C. alatti vádaláhelyezési végzést hozta.

Ezen végzés ellen felterjesztett fellebbezés folytán a kir. tábla az elsőbíróság végzését azon módosítással hagyta helybe, hogy csak a járásbíróság és ügyészség ellen emelt panaszokért rendelte, megtartatni a bünvádi eljárást, a kir. törvényszék ellen emelt vádakát azonban teljesen mellőzte.

Ezen kir. táblai határozatot a kir. Curia is helyben hagyta.

II. L e n g y e l J á n o s ügyvéd 1875. év május 3-án
D. Zanathy Mihály kir. ügyész ellen a D. alatti bünvádi ke-
resetet indította meg.

Mielőtt ezen bünvádi keresetet megindította volna,
bíróküldésért folyamodott az igazságügyminiszter Perczel
Béla urhoz, kérvén a bünvádi panasz elbírálására a deb-
rebzeni kir. törvényszéket delegáltatni. — A kérelemnek
azonban hely nem adatott.

A bünvádi eljárás folyama alatt tapasztalt érdekelt-
ség és visszaélés miatt másodszor is folyamodott bírókül-
désért erősen hangsúlyozván annak szükségességét.

Ezen másodszori folyamodvány miatt a kir. főügyész
Kozma Sándor ur L. J. ellen bünvádi eljárást rendelt
indíttatni.

III. B a l o g h G y ö r g y emberölés büntényeért a
kir. tábla által 3 évi börtönre ítéltvén, a legfőbb ítélő-
székhez felebbezett ügyének indokait Lengyel János ügy-
véd által készítette el, fizetvén a munkáért 20 frtot.

Vádlott, hogy ügyének sikerét biztosítsa megbizta
Lengyel Jánost miként a legfőbb ítélőszéki referenst az
ügy állásáról személyesen informálja, e célra felajánlott
uti költségül 75 frtot és siker esetén tiszteletdíjül 150 frtot.
Minthogy pedig az uti költséget a 75 frtot vádlott ügye
elintézése napján csak adta át Lengyel Jánosnak, mire
az felment Pestre az ügy ellett intézve. Balogh György
özvegye, — Balogh György időközben elhalván, férje ügyé-
nek elintézése után egy egész évre a férje által Lengyel
Jánosnak uti költségül adott 75 frtot, a n.-károlyi királyi
törvényszék előtt, mely törvényszék kir. ügyészét Lengyel
János nem sokkal az előtt bünperbe fogta, — családi czimen
indított bünper utján visszakövetelte.

Ezen 3 rendbeli panaszok képezik tárgyát a Lengyel
János ellen megindított bünvádi eljárásnak, melynek foly-
E. tán az E. alatt kivonatosan közölt végtárgyalási jegyző-
F. könyvben előadottak után az F. alatti ítélet hozatott,

melyszerint Lengyel János ügyvéd közhivatalban álló személyek és birói testület ellen hamis vádaskodás és rágalmazás által elkövetett bűntényben vétkesnek mondatott ki, ellenben özv. Balogh Györgyné panasza folytán emelt csalás vádja alól bűntény álladék hiányában felmentetett.

G. A kir. tábla a G. alatti ítélettel az első bíróság ítéletét azon változtatással, hogy vádlott a Krasznay István törvényszéki bíró és a birói testület elleni hamis vádaskodás vádja alól tárgyi tényálladék hiányában felmentetett, ellenben a közhatósági közegek és magán személyek elleni hamis vádaskodással elkövetett bűntettekben bűnösnek és közhatóság becstelenítése által elkövetett kihágásban vétkesnek mondatott ki, egyebekben helyben hagyta.

H. Ezen ítélet ellen H. alatti indokolással felterjesztett felebbezés folytán most az ügy végeldöntés végett a legfelsőbb ítélőszék előtt áll.

M. Sziget, 1877. ápril 14.

Lengyel János,
ügyvéd.

A.

Nagyméltóságú Igazságügyminiszter ur!

Már a kinevezések alkalmával rossz meglepetést okozott azon körülmény, hogy az annyira fontos kir. ügyészi állomásra egy gyerkőcz ember neveztetett ki a nagy-szöllősi kir. törvényszékhez. Legkevésbé sem várható ettől, hogy fontos hivatalát kellően betöltendi, hogy az igazságszolgáltatás szigorú öre legyen, melyre föbbi között hivatva van a kir. ügyész. Várakozásában, illetőleg semmit várásában a kir. ügyészt illetőleg a közönség nem is csalódott. Sehol az országban oly hanyag, rossz, sőt a botránkozásig büns igazság szolgáltatás nem létezik és nem létezhet, mint a n.-szöllősi törvényszék területén.

Itt e törvényszék területén csak történik az, hogy hónapokkal előbb letárgyalt ügyekben ítélet maig sem hozatik.

Itt e törvényszék területén történik, hogy az általános botránkozást okozó csalások botránkozásra méltó indokokból elpalástoltatnak.

E törvényszék területén történik, hogy a tudatlan népet hivatalos közegek protectiójával bíró családok ellen a bünvádi eljárás feljelentés után sem indítatik meg.

E törvényszék területén történik, hogy a törvények által szigoruan tiltott zugirások ügyvédi tisztet teljesítenek, ügyvédi díjazásban részesülnek és bírós pártfogolás következtében iszonyatos csalásokat, zsarolásokat követnek el. Ha valaki hamis okmányt akar készíttetni, ezen bírósan pártfogolt zuirásokat keresi fel, mert azok ellen a bünvádi eljárás soha el nem rendeltetik.

E törvényszék területén történik azon hallatlan dolog, hogy a bíró egyuttal ügyvéd is, és csakis azon ügyek járatnak le gyorsan és sikeresen, melyek valamelyik bírónak g'schftjéhez tartoznak.

E törvényszék területén létezik olyan bíró is, ki a törvénykezési eljáráshoz mitsem ért és ki kártérítési perbe vonatván védelmül azt adá elő, hogy törvénytudatlanságból követvén el a hibát kártérítésben nem marasztalható el.

E törvényszék területén történik az, hogy bírós elrendelés nélkül árverés tartatik a bejött nagymennyiségű pénz camforrá

válik, az érdekllett felek pedig nagyban megkárosíttatnak, és bár a bíróság tettelesen részt vesz az árverésen és mint magán ember maga is árverel, mégis a megtörtént árverést ignorálja, az irattárban semmi nyomát nem lelhetni, sem az árverési jegyzőkönyvnek, sem a bejött pénz hová lett fordításának.

Egy ilyen ügyésztől kinek ellenörködése alatt annyi hivatalos visszaélések, annyi bűnök követettnek el bírák által, hogy annál bizonyosabban megmentessék ezen szánalomra méltó közönség a következő esetet vagyok bátor előterjeszteni.

Az ide eredetben mellékelt fenyítő törvényszéki határozat szerint 3 turczi oláh ember, kik egészen ártatlanul hurczoltattak vizsgálati fogságba, a fogságból törvényszéki felmentés daczára sem bocsáttattak szabadon, és csak 18-ad napon, az én fenyegetésemre, hogy az ügyet feljelentem, bocsáttattak szabadon.

Az 1871. évi VIII. t. cz. 15. §-a értelmében jogosan kérhetem Nagyméltóságodat miként ezen királyi ügyész Jelenffi Kornél emberiségi tekintetből is, ezen nem neki való állásától felmentessék.

És miután ezen előadott hivatalos erőszak alkalmat szolgáltatott nekem kir. ügyészi szerepet teljesíteni, vagyok bátor kéрни Nagyméltóságodat méltóztassék az általam általánosságban jelzett hivatali büntettekért a n.-szöllősi kir. törvényszék és kir. járásbíróság ellen vizsgálatot rendelni.

És miután az előadott hivatali büntetteket a kir. ügyész lett volna köteles feljelenteni, és ezt nem tette, sőt maga is büntényt elkövető, kérem a vizsgálatot ellene is elrendelni.

A vizsgálattal megbizottnak a szükséges bizonyítékokat kifogom szolgáltatni.

N.-Szöllősön, 1872. szept. 24 Lengyel János m. k. ügyvéd.

B.

Ő felsége a Király nevében a pesti kir. ítélő tábla a pesti kir. főügyész mint kövvádlónak, Jelenffi Kornél nagy-szöllősi kir. ügyész elleni fegyelmi ügyében, melyben a f. é. márczius hó 29-én 92. sz. alatt kelt határozattal panaszlott ellen a fegyelmi eljárás megindítása elrendeltetett, s panaszlott a f. évi ápril hó 19-én 119. sz. a. kelt határozattal vád állapotba helyzetetett, 1873. évi május hó 24-ik napján tartott ülésében, a szóbeli végtárgyalás megtartása után. következő határozatot hozott.

A védő ügyvéd által benyújtott II. szám alatt csatolt nyilatkozat figyelembe vételének mellőzésével, Jelenffi Kornél

nagy-szöllősi kir. ügyész a fegyelmi vétségben vétkesnek talál-
tatván, ellene büntetésül a roszalás mondatik ki. Költségek meg
nem állapíttatnak, stb.

Kelt a pesti királyi ítélőtábla mint fegyelmi bíróságnak
Budapesten, 1873. évi május hó 24-kén tartott üléséből.

(P. H.)

Szabó Miklós, elnök.

2995. sz.

bűn.

C.

Királyi ügyészi indítvány 329. sz. alatt a nmtsgu m. kir.
igazságügyminiszteriumnak 22745—1877. szám alatti rendelete
által a n.-szöllősi kir. törvényszék, járásbiróság és kir. ügyész-
ség ellen több rendbeli vétségek és büntettek miatt tett alapta-
lan vádaskodás és rágalmozás miatt Lengyel János n.-szöllősi
ügyvéd ellen elrendelt vizsgálati ügyben.

V é g z é s.

Lengyel János ügyvéd jelenleg n.-károlyi lakos vád alá
helyeztetik, s ezen határozatnak jogerőre emelkedése után az
ügyek végtárgyalására határidő kitűzetik. Mert

bepanaszolt Lengyel János által a n.-szöllősi kir. törvény-
szék, járásbiróság és a kir. ügyészség ellen tett panasza alap-
talannak találtatván, az illető bírák elleni fegyelmi eljárást tár-
gyazó kérelmének hely nem adatott, továbbá az általa előter-
jesztett panaszok, még ha alappal birtak volna is, a törvény
rendes útján orvosolhatók voltak, a nélkül, hogy a kir. bírák
tekintélyének aláásását czélzó meghurczoltatásnak helye lett
volna. —

Ennélfogva a fent álló szabályok értelmében ellene a vád
alá helyezés kimondandónak találtatott, s ezen határozatnak
jogerőre emelkedése esetében a végtárgyalási határidőnek kitű-
zését elkellett rendelni.

Kelt Beregszászban a kir. törvényszéknek 1874. évi febr.
27-én tartott üléséből.

(P. H.)

Guthy Ferencz, kir. törvényszéki elnök.

D.

Tekintetes kir. bf. Törvényszék !

1858. évhen Gencs községében végbe ment telekkönyvezés
alkalmával Kallós Károly urbéres telkünk után járó külső föld-

birtokainkat roszhiszemüleg a maga nevére a Gencsi 63. sz. tjkvbe vétette fel, mely tényről mi legkisebb tudomással nem birtunk és nem is birhattunk, az ide A. alatt csatolt előleges kihallgatási jegyzőkönyv igazolása szerint magok a telekkönyv-készítők közreműködtek a csalárd czél kivitelére.

Azonban az urbéri bíróság 1859. év szeptemb. havában — daczára hogy földjeink Kallós Károly ur nevére vétettek fel a telekkönyvbe, és mint ilyeneket Kallós ur magának követelt — nekünk resignáltatta azokat teljes tulajdoni joggal.

A resignatió után mintegy 4 héttel kijött Kallós Károly ur — ki azon időben N.-Károly városában lakott — Zanathy Mihály ügyvéd segédjével Kovács József jelenleg n.-károlyi ügyvéddel és Reök Pál mérnökkel, ki jelenleg Kaplyonban lakik és azt mondták, miként azon parcelláknak megfelelő földmennyiséget, mely az előző évben Kallós Károly ur nevére vétetett fel a telekkönyvbe, a nekünk bírósán resignált tagos birtokainkból kihasítani akarják. Midőn pedig kérdeztük, hogy kinek rendeletéből fognák a kihasítást tenni? Reök Pál mérnök kinyilatkoztatá, hogy ezuttal nincs hivatalos kiküldetésök, hanem mint magán egyének akarják a kihasítást megtenni, ezen nyilatkozat után mi kijelentettük, hogy a szándékolt kihasítást erőszak alkalmazásával is megakadályozzuk, s felhívtuk a hivatlan vendégeket, hogy földjeinkről távozzanak el, mert különben ősmagyar szokásként elverjük onnét. Fenyegetéseinkre a kiszakítást meg nem kísértve eltávoztak. —

Kallós ur ellentállásunk következtében czélt nem érhetvén, más módon kísérlette meg a hamisan magára telekkönyvezett, azonban bírósán nekünk resignált földbirtokaink iránt magát rajtunk kárpótolni. U. is alólirt Kindris László ellen Zanathy Mihály ügyvéd által képviselve pert indított, követelvén 4 boglya szénának 42 frt o. é. becsült árát, mert a széna azon a földön termett, mely az urbéri resignatiót megelőző évben készült telekkönyvben Kallós Károly ur nevére vétetett fel. Ezen keresetével Kallós ur a n.-károlyi cs. kir. szolgabirói hivatalnak 1859. év decz. 23-án 4951. sz. a. hozott ítéletével elutasított a B. okmány igazolása szerint (mert nem tudá igazolni, hogy a kérdéses föld valamikor is tulajdona avagy használatában állott volna).

1863. évben vizkresztáján megjelent Gencs községében Zanathy Mihály ügyvéd Kallós Károlyval és bennünket a községházához hivatván azt mondták, hogy miután sem az elszakítás, sem a kártalanítás azon földekért, melyek Kallós Károly nevére vétettek fel a telekkönyvbe — ellenünk törvényes uton

nem alkalmazható, téríteniök meg legalább Kallósnak pénzét, melyet szüleinknek kölcsönzött. Mire egyhangulag azt feleltük, hogy mutassa ki Kallós ur mikor és mennyi pénzt kölcsönzött, és mi azt szüleink iránti kegyeletből kifizetjük azonnal. Kallós ur azonban sem kimutatni, sem igazolni nem tudá az állítólagos kölcsönzést, melynek következtében Sarkadi László főbíró és Szépréti Etel jegyző, most is élő Gencsi lakosok kinyilatkoztatták, hogy a mi magatartásunk az álköveteléssel szemben helyes és nem tartozunk mitsem fizetni Kallós Károly urnak. — Zanaly Mihály ügyvéd közbenjárásának sikeretlenségén megboszszankodván, özv. Ember Péternének ki kissé nyelveskedett az ügyvéddel, — azt mondotta: no várj te haszontalan asszony mert busásan megfizeted ezt. Csomai Ferencz pedig — ki jelenleg községi főbíró s ki minden időben Kallós és Zanaly urak terveinek eszköze volt — azt mondotta: az urbéreseket felkelene akasztani. S mind hárman fenyegetődzve távoztak el a község házából, hol ellenünkben a magok javára jogtalan elégtételt reméltek kapni.

1863. évben szept. 29-én kiállította Zanaly Mihály ur Kallós Károly ur terhére az ide C. alatt csatolt álszerződést 4500 frtról o. é., és azt terhenként a birtok-rendezést közvetlen megelőző évben készült gencsi 63. sz. tjkvbe tábláztatta, mely telekjki birtoktestből már azon időben egy talpalatnyi földet sem birt Kallós ur, mert a belsőséget, mely a telekkönyv első készítése alkalmával valósággal a Kallós Károly uré volt, még 1859. évben az urbéri resignatió után azonnal eladta volt Medvei György gencsi lakosnak, a külső földek pedig, mint melyek hamisan vétettek fel 1858. évben Kallós nevére a 63. sz. tjkvbe, 1859. év őszén nekünk resignáltattak az urbéri biroság által.

Ezen C. szerződésben kitűzött fizetési határnapon Zanaly Mihály ur rögtön beperelte Kallós Károly urat 4500 frt és jár. erejéig, melynek folytán alperes a tárgyalásra meg nem jelenés indokából elmarasztaltatott, s csak hamar ellene végrehajtást intéztetett. Előbb ingóságokra kérvén a végrehajtást, ingóságot azonban Zanaly ur egy kr. ért sem talált Kallós urnál.

1865. évben Szatmármegye volt törvényszéke mint telekhatóság a gencsi 63. sz. tjkvben A. II. 1—35. sorszám alatt bevezetett birtokokat illetőleg felmerült kérdések kiegyenlítése tekintetéből, a helyszínen bennünket tárgyalásra hívott meg, mely után azon indokból, mert Zanaly Mihály ur az urbéri rendezést megelőzőleg felvett gencsi 63. sz. tjkvbe, — melybe Kallós ur csalárd hamissággal a mi birtokainkat vétette fel — az urbéri rendezés és resignatió után 4 évvel Kallós Károly ur

terhére 4500 frt zálogjogot kebeleztetett be hivatali visszaélés által támogatva, a párcelláknak külön jkvekbe felvételét és azokra Zanathy Mihály ur hamissággal teljes zálogjogának átkebeleztetését rendelte el. Vagyis akként intézkedett, hogy azon birtokrésztetek, melyek az urbéri bíróság által jogszerűleg nekünk resignáltattak, tőlünk elvétessenek és Zanathy Mihály urnak a resignáció után 4 évvel büzös roszhiszeműséggel szerzett zálogjogának prédájára oda dobassanak a D. okmány igazolása szerint.

Ezen jogtalan határozat ellen közétett felebbezésünk folytán a kir. ítélő tábla a D. sérelmes határozatot megváltoztatta és összes birtokainknak — az urbéri bíróság jogérvényes rendelkezése alapján — tehermentes átíratását rendelte el az átídomifott új telekkönyvbe. A hétszemélyes tábla azonban a kir. táblának ezen legjogosabb intézkedését egy tolvonással eltörölte és az elsőbíróság neheztelt s minden tekintetben törvénytelen határozatát emelte jogerőre, az E. melléklet igazolása szerint.

Ezek után Zamathy Mihály ur a Kallós Károly ur ellen ingóságok hiányában meghiusult végrehajtását ellenünk intéztette az F. alatt esatolt kérvény igazolása szerint.

Az ellenünk alkalmazott végrehajtás miatt közétett semmiségi panaszunk folytán a kir. ítélő tábla az elsőbíróságilag elrendelt végrehajtást megsemmisítette, azon indokból, mert Zanathy ur csak is Kallós Károly ur ellen, és nem mi ellenünk is nyert elmarasztaló ítéletet.

Ezen kir. táblai határozat után Zanathy Mihály ur bennünket perbe vont, kérvén a bíróságot miként a Kallós Károly ur terhére a mi birtokainkra nyert hamis zálogjoga alapján 4500 frt és jár. erejéig marasztaltassunk el részére. Ezen kereset folytán kelt idéző végzés vétele után Ferentin Sándor ügyvéd által a G. alatti szavatossági keresetet terjesztettük be, mely is az anyaperrel egy közös ítéletben nyert megoldást; oly képen, hogy mi Zanathy Mihály ur részére az ennek Kallós Károly ur ellen megítélt összeg erejéig elmarasztaltattunk, és hogy czéltalan szavatossági keresetünknek is elégtétessék, a vagyontalan Kallós Károly — a szavatosságban részünkre elmarasztaltatott azon összeg erejéig, melybe mi Zanathy Mihály ur részére elmarasztaltattunk és pedig a H. I. K. ítéletek szerint egyedül azért marasztaltatunk el Zanathy Mihály ur részére, mert Kallós Károly hamisan magára telekkönyveztetette birtokainkat a telekkönyv készítése alkalmával, és ezen hamisan

készült telekkönyvben Zanathy ur roszhiszemü zálogjoga bekebelezetve állott.

Ezek után Zanathy Mihály ur birtokaink elárvereztetését kérte L. szerint, mely el is rendeltetett, de még nem foganatosítottatott.

Ezen H. I. K. ítéletekben kinyilatkoztatott indokok értelmében sérelmes elmarasztaltatásunk és az elrendelt árverés ellenében oltalmat és jogorvoslatot úgy nyerhetünk, ha a C. álszerződés alapján Kallós Károly terhére a mi birtokainkra csalárd roszhiszeműséggel eszközölt zálogjogot bírósan megsemmisítetjük.

S tekintve, hogy a telekvi jogszerzésnek egyik főkelléke; mely nélkül jog teljességgel nem szereshető — a jóhiszeműség.

Tekintve, hogy az urbéri rendezés folytán keletkezett bírós resignáció után 4 egész évvel a genesi 63. sz. tjkvben felvett és nekünk bírósan resignált külső földbirtokokra Kallós Károly terhére bekebelezés jogszerűleg és jóhiszeműleg eszközölhető nem volt.

Miután az igazoltan előadottak szerint ugy Kallós Károly urnak azon ténye, melyszerint birtokainkat az első telekkönyvi felvétel alkalmával a maga nevére vétette fel roszhiszeműleg a genesi 63. sz. tjkvbe, és ezen tjkvi birtoktestet a C. álszerződésben foglalt összeg biztosítására jelölte ki, daczára hogy azon birtoktestből ő egy talpalatnyi földet sem birt már. Valamint Zanathy Mihály ur ténye, melynél fogva a mi szándékos megkárosíttatásunkra a C. alatti szerződést állíttatta ki, noha azon szerződésre egy krnyi kölcsönt nem adott, és ezen szerződést roszhiszeműleg a genesi 63. sz. tjkvi birtoktestre kebelezette be, mely birtoktestről nagyon jól tudta — a fentebb előadottak szerint — közvetlen tudomással birt arról, hogy az Kallós Károly ur tulajdonát nem képezi.

Tekintve azt, hogy ugy Kallós Károly mint Zanathy Mihály okleveles ügyvédek, tudományosan képzett egyének; tehát a mi megkárosíttatásunkra fortélyosan kigondolt és tekinélyes állásuk és összeköttetéseiknél fogva még a bíróságok előtt is érvényesített tényeik, csalárdságok, büntetésre méltó hamiságok.

Kénytelenek vagyunk az elősorolt tényeket, melyek eredményezték az ellenünk L. szerint elrendelt árverést, — a büntető bíróság általi megvizsgáltatását és elbirálását kérelmezni. Mert:

Hogy Kallós Károly ur büntetésre méltó roszhiszeműséggel vétette fel birtokainkat a maga nevére a telekkönyv készítése alkalmával, — igazolva van az által, hogy az urbéri bíróság azon birtokrészleteket nekünk rendelte resignáltatni,

daczára hogy Kallós ur uzokat magának követelte mint a telek-könyvben nevében állókat — a miért a H. I. K. ítéleteket hozott bíróság is Kallós urat részünkre szavatosságban marasztalta el.

Hogy Zanathy Mihály ur büntetendő roszhiszeműséggel tábláztatott a mi birtokainkra 4500 frt. terhet, kitetszik onnét: mert Zanathy ur a történeti hűséggel előadottak szerint igen jól tudta, hogy a Kallós Károly által hamisan a maga nevére felvétellett birtokrészletek az urbéri bíróság által a C. álszerződést megelőzőleg 4 egész évvel — nekünk resignáltattak, és azok úgy a 63. sz. tjkv készítése előtt mint azután mind a mai napig a mi kizárólagos birtoklásunk és használatunkba állottak. — Igen jól tudta Zanathy ur, hogy Kallós Károly a C. álszerződés keletkezése előtt 4 évvel a 63. sz. tjkvben foglalt belsőséget eladta Medvei Györgynek, kiknek a vétel után csakhamar bekövetkezett halála után, a C. szerződés kiállítására idejében is a kiskoru Medvei örökösök birtokolták. Hogy ezen körülményt Zanathy ur igen jól tudta igazolja az, hogy Zanathy ur Hege-düs József jelenleg N.-Károly városa polgármestere által — midőn bennünket bűnös zálogjoga miatt beperesített — a kiskoru Medvei örökösöket megnyugtatta és biztosította, miként ő az általuk birt belsőséget elárvereztetni nem fogja, és adott szavát az első alkalommal megkísértett árverésen meg is tartotta. — Nagyon jól tudta Zanathy ur, hogy az urbéri bíróság Genes községében Kallós Károlynak egy talpalatnyi külső földbirtokot nem resignált, ő maga is jelen lévén a resignáción. — Zanathy ur volt jelen Genes községében Kallós Károlylyal mint ennek közbenjáró ügyvéde, és kérte hogy fizessük ki Kallós-nak néh. szüleink által állítólag felkölesönzött pénzt, hogy ha már Kallós földeinknek szándékolt elsajátításától elesett; s Kallós-nak ellenünk támasztott követelése a fentebb előadottak szerint Zanathy ur jelenlétében bizonyult be hamisnak.

Hogy a C. szerződés színleges, és hamis eszközül használatik fel birtokaink megfosztására, kitetszik onnét, hogy Kallós Károly ur ezen szerződés kiállítására idejében teljesen vagyontalan ember volt, mit igazol a szerződés kiállítására után alig ¼ évre foganatosított végrehajtási eljárás, mely alkalommal Kallós urnál egy krt érő ingóság sem találtatott. Hihető-e, hogy oly embernek kinek — a mellett, hogy ingatlan birtoka nincsen egy krt érő ingósággal sem bir, hogy ennek 4500 ftot kölcsönözzön valaki. Zanathy ur sem azelőtt sem azután soha pénzkölcsönzést nem tett; hihető-e, hogy csak is a vagyontalan Kallós-nak adott volna kölcsön 4500 ftot. — Hogy Kallós Károly csakugyan vagyontalan volt, igazolja azon körülmény,

hogy a C. szerződés kiállítása idejében és az után is az elmúlt 1874. évi Dec. hóban öngyilkosság folytán bekövetkezett haláláig a Zanathy család kegyelem morzsáin tengette életét N. Károlyban. — Hogy Zanathy ur Kallósnak a C. szerződés alapján egy krt sem kölcsönzött kitetszik még onnét is, hogy Kallós Károly ur az M. alatt csatolt és jogerőre emelkedett ítélet szerint 10,681 frt 20 krban lett elmarasztalva a Babocsai örökösök javára önbeismerés alapján, mert ennyi pénzt költött el a Babocsai örökösök pénzéből, mint azoknak végrendeleti gyámjok. Ezen a Babocsai örökösök javára megítélt összeg is Kallós Károly ellenében egy krig bevehetetlennek bizonyult. — Ezen perben Zanatky Ignác ügyvéd képviselte Kallós Károlyt, ugyanaz ki a C. szerződést mint tanu előttemezte. Hihető-e, hogy Zanathy Ignác ki édes testvére Zanathy Mihály urnak, ne figyelmeztette volna testvérét ezen körülményekre, hahogy valósággal 4500 frt nagy összeget kölcsönzött volna a C. szerződésre Kallós Károlynak, hisz ennyi sok pénz eldobása Zanathy Mihály ur családját hozhatá vala szorult helyzetbe.

Még több adataink is volnának arra nézve, hogy ugy Kallós Károly, mint Zanathy uraknak tényeik családrtságok. hamisságok, melyekkel a mi megkárosításunk tervszerüleg czéloztatott, azonban ezuttal időkémelés tetetéből nem soroljuk elő, fentartván azok elősorolását akkorra, ha a tárgyalás folytán azokra szükség leend.

Mint hogy Kallós Károly — megrettenve az általunk megindítandó bünper eredményétől — méreggel véget vetett életének s reá várakozó igazságos büntetés elől a másvilágra menekült, bünvádi keresetünket a még életben levő büntárs Zanathy Mihály — a n.-károlyi kir. törvényszék mellett levő kir. ügyész ellen egyedül intézhetjük.

Tisztelettel esedezünk Lengyel János megbizott ügyvédünk által, méltotassék jelen vádpanaszunkat megvizsgáltatni, megnevezett tanuinkat az előadott körülményekre kihallgatni, az ide kivonatos másolatban csatolt okmányok eredetijeit az azokhoz tartozó perekkel együtt a n.-károlyi kir. tvszék polgári és tekkvi irattárából jelen bünperhez csatoltatni. Vádlottat bünvádi kereset alá helyezni, és a megtarandó végtárgyalás után a C. szerződést mint mely csak a mi megkárosittatásunkra bünös czélzattal jött létre, s mely szerződésre pénzkölcsönzés nem történt; — és az ezen szerződés alapján mindkét szerződő fél által bünös roszhiszemüséggel a mi birtokainkra eszközölt zálogjogi bekebeleztetést érvénytelennek kimondani, bennünket a Zanathy Mihály ur által kieszközölt végrehajtási eljárás alól

felmenteni, felszámítandó perköltségeinket vádlott ellenében megállapítani s vádlottat érdemleges büntetésben részeltetni. Esedezvén az L. szerint ellenünk elrendelt árverésnek jelen bűnvádi keresetünk jogérvényes elintézéseig hivatalból felfüggesztetéseért. — Maradtunk 1875. Máj. 3-án.

teljes tisztelettel:

Kindris György, Kindris Gábor, Kindris László, Kindris András, özv. Ember Péterné, Madácsi István, Madácsi Elek, Marinkás Miklós, Czille Julliánna. Kondor Juliánna, Marinkás János.

E.

Bizonyítási eljárás.

Kir. ügyész a bizonyítási eljárás folyamában közbenszólt és a bíróságot arra figyelmeztette miként ezuttal a kérdés csak a körül forog: valjon a kir. főügyész ur által megjelölt kifejezések sértők-e, vagy nem, mert ezen bíróság a panaszlott tények elbirálására jogosítva nincsen.

Kir. ügyészi indítvány.

Mindenek előtt kéri, hogy vádlott Lengyel János ellen letárgyalt bűnügyek egy ítéletben oldassanak meg. Vádlott Lengyel János — sz. bűnvádi ítélettel hivatalos személyek elleni hamis vádaskodás és hamis feladás által elkövetett büntetekért 3 havi fogságra ítéltetett. Még ugyanezen per folyama alatt 1872. évi szeptemb. 24-én feljelentette a n.-szőlősi tszékét, jbságot és Jelenffi Kornél kir. ügyészt, és pedig a kir. jbságot azért, hogy árverésen bekezelt pénzt elsikkasztott. A kir. ügyészt, hogy 3 turezi oláh embert bosszúból ismét vizsgálati fogságba hurczoltatta. — A főügyésség által vádjának részletezésére felhivatván, ebben határozottan mondja, hogy itten bírós rendelés nélkül árverés tartatik és a bejött pénz elzsebeltetik. Valamint azt is határozottan állítja, hogy 3 turezi oláh embert Jelenffi kir. ügyész bosszúból 13 napig záratott le, — s hogy ezen kitételek világosan rágalmazást képeznek közhivatalban álló egyének ellen, s hogy az minden alapot nélkülöz, ez beigazoltatott az által, hogy Jelenffi kir. ügyész indítványára a törvényszék rendelte el az újabb vizsgálati fogságot. —

A kir. táblái végzés által kijelölt másik vádra nézve előadja, hogy az igazságügyminiszteriumhoz benyújtott panaszában foglalt azon kitételrel, hogy az árverésen bejött pénzek elzsebeltetnek, hogy hamis feladási és rágalmazást képeznek, az kétségen kívül tétetett a megejtett vizsgálat által. — Ezen hamis feladás a bűnvádi eljárásnak tárgyát képezi jelen esetben, már azért is, mert vádlott panaszából nem az tűnik ki, hogy a társadalom javára igyekezett volna a tapasztalt hibákat felfedezni; hanem az látszik ki, hogy bosszu vezérelte a panasz beadására, s abban használt kifejezései által oda igyekezett hatni, hogy a panaszolt egyéneket büntető vizsgálatba sodorja. Miért is kéri őt ezen hamis feladás és rágalmazásban bűnösnek kimondani. —

Özv. Balogh Györgyné panaszát tekintve, miután kétségtelenül be van igazolva, hogy panaszosnő néh. férje önkényt ajánlott vádlottnak 75 frtot, hogy ügyében eljárjon, és vádlott elisjárt benne, de hogy nem sikeresen járt el, azt nem vádlott mulasztása, hanem a körülmények okozták, e vád alól vádlott tényálladék hiányából felmentendő.

Továbbá Lengyel János vádlott a Z a n a t h y Mihály elleni bűnvádi panasz előleges vizsgálata idején Perczel Béla igazságügyminiszter urhoz b i r ó k ü l d é s é r t f o l y a m o d o t t s ezen folyamodványban azt állította, hogy az intézkedésből, mely ügyünkben eddig tétetett, azt tapasztaljuk, hogy igaz ügyünk elnyomása bírósánczéloloztatik: „Krasznay tszéki bíró Kallós Pál ügyvéddel kijött községünkbe, bennünket előleges értesítés nélkül rettentések között mint rablókat hurczoltatott a községházához, s ott bennünket megtámadott, bezárással fenyegetett, a miért Zanathy ellen fenytő pert indítani bátorokdtunk és kinyilatkoztatta, hogy bár mily nagy igazságunk van is, Zanathy ellen nyerni nem fogunk.“ ezeket tekinti tárgyi tényálladékainak a rágalmazás bűntényének, s hogy ez alanyilag kétségtelen, igazolja Lengyel János határozott vallomása, melyszerint a használt kifejezések saját meggyőződésének kifolyásai, azokért a felelőséget magára vállalja, bár igaz az, hogy később kinyilatkoztatta, hogy ő mindezek előadására megbizott, és ha nem jól informáltatott, ő is visszavonja, s bár Kindris György és társai beismerik, hogy ezen vádtőlük eredt, mindazonáltal azokért mégis Lengyel J. mint ügyvéd a felelős, mert védencei mint a műveltség alacsonyfokán álló egyének, hanem tudják is magokat kellőleg kifejezni és

mérsékelni, azokat nincs jogositva az ügyvéd szó szerint venni, és a szerint előterjeszteni, mert minden peresügynek első bírása az ügyvéd, s tudni kell neki minő utakat kell használni s a perben okozott sértő kifejezésekért törvényeink szerint az ügyvéd felelős. — Miután Lengyel János vádlott által a fentebb előadott s megnevezett bíróküldés iránti kérelemben Krasznay István tszéki bíró ellen emelt vádak, hogy hamisak; a vizsgálathoz jelenvolt két tanu, Szépréti Etel jegyző és Csomai Ferenc azon vallomásai által, hogy Krasznay nem fenyegette panaszkodókat, s vallomásukat hiven vezette jkvbe, — begyőzetett. S miután e vádak hivatalos kötelessége teljesítésében eljáró bírószemélyére vonatkoznak — Lengyel J. hamiskodás és rágalommal vádolom. — S tekintve, hogy hasonló esetért már elítélve lett, vádlottat az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 6 havi börtönbüntetésre ítélni, ezenkívül a vizsgálati és rabtartási költségekben elmarasztalni indítványozom.

V é d b e s z é d.

Mindenek előtt előadja védő-ügyvéd, hogy az előadott vádak közül mindegyik nélkülözi a bűntény állandékot, sőt határozottan tagadja, hogy honi törvényeink szerint rágalmozási bűntény léteznék, mert a rágalmozás és becsületsértés több tételes törvényeink szerint határozottan polgári peruton megboszulandónak mondatott ki, s ezt épen úgy mint a széksértést honi törvényeink csak is pénzbírsággal megtorlandónak határozzák. Ujabb törvényeink pedig, melyek a régieket hatályon kívül helyezték volna — nincsenek.

Az előadott vádak között első az, hogy vádlott Lengyel János ügyvéd K i n d r i s G y ö r g y és társai érdekében bíróküldés iránt a m. k. Igazságügyminiszteriumhoz beadott második kérvényében különösen K r a s z n a i I s t v á n vizsgáló bíró eljárása ellen emelt panaszában oly kifejezésekkel élt, melyek által ezen vizsgáló-bíró és a tszék megsértetett, s mely kifejezések már magában véve bűntényt képeznek.

Hogy a fennforgó esethnél vádlott Lengyel János ellen sem tárgyi sem alanyi tényálladékot megállapítani nem lehet.

1-ör. Tárgyi tényálladék nincs, mivel azon kifejezések, melyek vádló kir. ügyész által vádjában felhozattak, magokban véve bűntény tárgyaúl nem tekinthetők. Lássuk ezen kifejezéseket egyenként.

Első a neheztelt kifejezések között az, hogy „s o k t ö r l é s e k é s i g a z i t á s o k k ö z t m é g s e m h i v e n v e z e t t e t e t t b e a v a l l o m á s”. E pont magában

véve sem rágalalmazást sem pedig büntényt nem képez, mert az nem ritka, és nem is bűnvád alá eső dolog, hogy egy vizsgálóbíró nem elég hiven vezette be a vallomást, de az azután a tvszéki hitelesítéskor helyre pótoltatik. Legközelebb itt e tvszéken nem előfordul-e gyakorta, hogy a vizsgálóbíró valamelyik kevésbbé értelmes előadásu fél beszédjének egészen más értelmet ad, mint később a tvszék. Tévedni embri dolog. Valjon nem azért van-e a vallomások meghitelesítése, hogy a vizsgálóbíró által ejtett tévedések vagy hiányok helyre pótoltassanak. — Maga a törvény ilyenén intézkedése is már ezen feltevésből származott. Ezen feltevés tehát rágalmat nem képezhet, s bűntényt még kevésbbé. De Kindris György vallomásából s Csomái Ferencz községbirónak a hitelesítéskor tett bemondásából is kiténik, hogy Kindris György felolvasott vallomásának bizonyos pontját nem hagyta helyben, s ezért vonakodván akkor a jkönyvet aláírni Krasznai vizsgálóbíró által másnap N.-Károlyba berendeltetett, hol a kiigazítást megígérte. Az is látszik tehát ebből, hogy alap is volt azon kifejezésre, hogy nem elég hiven vezetett be a vallomás. Hogy pedig sok törlések és igazítások közt vezetett be — az is való, de a dolog mechanicumára tartozó s nem is rágalmazó kifejezés.

Második neheztelt kifejezés vádló részéről „Panaszlott Z an a t h y M i h á l y h a m i s ü g y e i t e t v s z é k e l ő t t t ö b b s z ö r k e r e s z t ü l v i t t e“. Hogy e kifejezésben a volt N.-Károlyi kir. tvszék ellen rágalmazás foglaltatnék világos és egyenes magyarázat mellett épen nem lehet kihozni. Avagy van-e oly tvszék mely előtt ne lehetne a törvény szavainak hamis czélra felhasználása által oly ügyet keresztül vinni, a melyre mindenki azt mondja: nem tiszta ügy, de másként nem lehetett itélni. Elöttünk fekszenek az egész országban napirenden levő esetek midőn a jóhiszemű hitelezők kijátszatnak. Mennyi visszaélés történt a telekkönyvi — különben üdvös intézmény rosz szándéku felhasználásával. Itt fekszik elöttünk e perben legközelebb a Kindris György és társai esete, hol roszhiszemű telekkönyvi felvétel, s költött összegnek a birtokra kebelezése által e szegény emberek birtokaiktól elestek. Több mint tiz éven átt rendre bukták észjogilag teljesen igazságos ügyöket. — Midőn tehát Zanathyra az mondatott, hogy hamis alapon nyugvó ügyeit a tvszék előtt többször keresztül vitte, mivel ez a tvszékre nem, hanem Zanathyra vonatkozólag tartalmaz positiv állítást, következésképp, ha sértés lenne abban, legelőbb is csak a perbeli ellenfél Zanathy Mihály léphet fel magán polgári uton vádlott ellen, nem pedig a közvádló.

Harmadik kifejezés mit vádló neheztelésbe tett az, melyszerint (az előadattakból kitetszőleg) „igaz ügyünk elnyomása bírósáncz éleztatik“. E kifejezés mint alkalmazásából is kitűnik — nem önálló állításként van előadva, hanem a bíró-küldési kérvényben elősorolt tényekből vont következtetésként van oda vetve, melyben a folyamodó saját helyzete által önkénytelenül előállott álláspontjából önmeggyőződését, vagy legalább aggodalmát fejezi ki s kívánja előtárni, hogy a bíró-küldési kérelmet indokolja — Hogy ezen jogos birtokokért annyi éveken át eredménytelenül perlekedő egyének aggodalma akkor, a midőn látták, hogy a tvszék a holbünvádi perőket indították a nagybirtokú, hatalmas, és befolyásos panaszlottat még csak nem is önyallosztatta hanem őket panaszlót minden előleges értesítés nélkül szabályellenesen, fenyegetések mellett rendeli magához, s egészen úgy jár el mintha ők volnának a panaszlottak; méltán támadt fel bennök azon gondolat, hogy a bíróság panaszukat még csak vizsgálata tárgyává teszi; mi be is teljesedett. S hogy ezen aggodalmuknak őszintén kifejezést adtak, abból nem egyéb magyarázható ki, mint határtalan bizalmuk azon erkölcsi hatalomhoz, melytől a bíró-küldést várták. — A m. kir. Igazságügyminiszterhez felterjesztett folyamodványukban — miután már előbb hasztalan folyamodtak bíró-küldésért ezen újabb kérelmekben, még hatályosabban kellett azt kérniök s indokolniök.

Lényegileg e folyamodványban is az volt, a mi minden bíró-küldési folyamodványban lenni szokott t. i. hogy nincs bizalmuk a rendes bíróságban mert rokon, mert érdekelt, stb., tehát más bíróságot kérnek. Ez van minden bíró-küldési kérvényben; ha burkoltan, ha leplezve, de lényegileg ez. — Maga a prt. midőn a bíró-küldés eseteit elősorolja, e feltevésből indul ki, minélfogva e feltevés jogosultságát megengedi. Az sincs sehoh előírva, hogy a bíró-küldési kérvénynek, burkoltnak és a sorok közt beszélőnek kell lenni. Egyébiránt ez csak is irály dolga. — Vajon lehet-e tehát bünténynek venni azt, a midőn az aggodalmakba merült panaszos fél a miniszteriumba vetett határtalan bizalmában leplezetlenül és nem beburkolva mondja el sejtett gondolatát, főleg, miután biztos arról, hogy az a hivatali bureaok titka marad, s így a közönség előtt kít sem bánt vele, mig ellenben saját ügyén a törvény korlátai között segíthet? Ez épen nem lehet büntény tárgya.

De nem lehet a tárgyi tényálladékok azért sem megállá-

pitani, mert panaszló nincs. — K r a s z n a y I s t v á n nem panaszkozik. A n.-károlyi tszék pedig fel van oszlatva, s így nem létezik a testület, egyesek pedig nem léptek fel egyéni elégtételért.

II-or. Alanyi tényálladék sincs. Vádlott Lengyel János ellen az alanyi tényálladék, azért nem állapítható meg, mivel mint K i n d r i s G y ö r g y és társai bevallották a választott bírósági kérvényben mind olyanok vannak elősorolva, melyeket ők ügyvédöknek előadtak mint tényállást. Az ügyvéd a tényállást védenczétől kapja s nem lévén inquisitorius hatalma előleges vizsgálatot vagy fürkészést tenni saját fele ellen, az előadott tényállást valónak kell tartania, a félt terhelve a felelősség, ha netán rágalmat költött volna. Az ügyvéd csupán azért felelős, ha a tényállást meghamisítja, mert ezen esetben a maga által költött rágalomért ő a felelős. Nem így áll itten a dolog. Itt a tényállás meghamisítva nincs. Vádlott Lengyel János saját felei által mondott dolgokat ugyanazon felei nevében mondotta el, ő magára abból semmit se vett, és saját nevében tehát saját felelősségére nem adta elő. Ő nem állított semmit csak azt regisztrálta, hogy ezek és ezek ezt és ezt mondják, nem csatolva hozzá saját meggyőződését, nem is lehetvén azon tényekről közvetlen tapasztalaton alapuló tudomása. Midőn előadta a tény, urát adta kitől eredtek a ténybeli állítások.

Vagy a szavakban van hiba? Hisz egyik sem sérti a társadalmi illetet, és *stylus curi alis* szempontjából sem ítéltető el. Egyébiránt a szó nem tény, s így nem is büntény. De a neheztelt kifejezések, hogy t. i. nem híven vezetett a jkv., továbbá, hogy Zanathy többször igazságtalan ügyet vitt keretstül, mind megannyi ténybeli állítások, hol nem a kifejezésben, csakis az előadott tény lényegében lehet sértést keresni, melyekért az ügyvéd ki az előadott tényállást meg nem hamisítá, — felelős nem lehet. —

De áttérve a második vádra, hol Lengyel János azzal vádoltatott, hogy J e l e n f f i K o r n é l kir. ügyész ellen, 3 turczi embernek törvénytelenül vizsgálati fogságban tartása, továbbá a n.-szöllősi jbság ellen bizonyos törvény ellenesen végbement végrehajtási ügy s ennek következtében történt pénz elsikkadás tárgyában alaptalanul vádaskodás és rágalmazás tényét követte el.

Hogy itt is hiányzik a büntény álladék kitünik a következőkből. Hogy a rágalmazás megtorlása nem fenytő, hanem polgári *utra* tartozik, már fentebb előadám, — de ha fenytő

ura tartoznék is, alkalmazható volna az a közmondás jogi elvül is, hogy: „igazmondás nem emberszólás,“ ki valót panaszol nem rágalmaz. Panaszkodni mindenkinek szabad. Ügyvédnek pedig kötelesség fele érdekében is. De az ügyvéd különben is az igazságszolgáltatás egyik öre; így tekintetett mindig, s e jogát megtagyta az ügyvédi rendtartásról szóló 1874. évi 34. t.-cz. is, midőn 19. §-ban az ügyvédek hatásköréhez számítja „a jogszolgáltatás terén mutatkozó hiányok orvoslására közrehatást is.“ Nem áll tehát azon állítása vádló kir. ügyész urnak, hogy vádlott hivatlanul tette volna panaszát, mert először hivatva volt arra mint ügyvéd, másodsor hivatva volt mint a jogtalanul benntartott turczi embereknek és a szállósi jbság hibája miatt károsodott **W e l d m a n n F ü l l ö p n e k** képviselője.

De alaptalan vádaskodás, — helyesebben panasz — t á r g y i t é n y á l l a d é k á t sem lehet itten megállapítani, mert mindkét esetben kiderült, hogy a panasz alapos volt, már pedig ha alapos, panaszt tevő alaptalan vádaskodásban nem marasztalható.

A turczi emberekre nézve ugyan is az panaszoltatott hogy ezek a kir. ügyész által jogtalanul, v i z s g á l a t i f o g s á g b a n t a r t a t t a k, még akkor is, midőn kibocsájtatásuk megrendeltetett. Hogy ezen panasz való, kitűnik a k i r á l y i T á b l a f e g y e l m i o s z t á l y á n a k J e l e n f f i K o r n é l e l l e n h o z o t t í t é l e t i i n d o k a í b ó l i s, hol mint bebizonyított tény soroltatik elő, hogy s z e p t e m b e r 11-é n vette a tszék végzését a turczi emberek kibocsájtatása iránt, mégis csak 10 nap mulva s z e p t e m b e r 21-é n b o c s á j t a t t a k szabadon. De a tény maga beszél. A kir. tábla fegyelmi osztálya imént felolvasott ítéletében Jelenffi Kornél kir. ügyészt vétkesnek mondotta ki, s megdorgálásra ítélte, alaptalan panasztétellel tehát Lengyel János nem vádoltathatik, mert bár a Curia megváltoztatta ezen kir. táblai ítéletet, mivel más szempontból indult ki, de Lengyel János alaptalan vádaskodásban csak azért, mert bátorkodott azon nézetből indulni ki, melyből a kir. ítélő tábla fegyelmi osztálya kiindult, elnem marasztaltathatik. Vádlottnak a n.-szállósi kir. j á r á s b i r ó s á g e l l e n emelt panaszából sem merithető tárgyi tényálladék sem a rágalmazásra, sem az alaptalan vádaskodásra. — Méltóztassék figyelemmel átolvasni a vádlott Lengyel János panaszát. Sehol sincsen ott az állítva a jbság tagjairól, hogy az árverésen bejött pénzt ők zsebelték el; sőt ép ellenkezőleg az van előadva, — hogy t ö r v é n y e l l e n e s e n, i d e g e n h a t ó s á g o t é s e g y é n e k e t engedtek az

árverésbe illetéktelenül befolygni, és ekként a vételár még a járásbirósághoz sem folyt be, hanem elzsebeltetett, kámforrá vált. Már maga ezen kifejezés „kámforrá vált“ eléggé határozatlan ugyan, de másrészt eléggé jelenti, hogy azt értette alatta írója, hogy nem tudni hová lett.

Hogy ezzel Lengyel János valót mondott kitűnik abból, hogy maig sem tudni hol a pénz? — Avagy ezennel felhivom vádló kir. ügyészt, ha valótlannak találja azon állítást, hogy a pénz kámforrá vált, — mondja meg — ennyi sok vizsgálat után is — hogy hová lett a pénz? De nem csak a pénz van oda — mely egyébiránt az árverést illetéktelenül teljesítő városi rendőrkapitány által a kir. jbságnak be sem terjesztett, hanem még a Valdman részére tett előbbi foglalásról szöllő végrehajtás iratok sincsenek meg daczára, hogy ezek jbsági iratok. Ugylátszik ezek is kámforrá váltak. — Ugyan is ezen Tettes kir. Tszék átíratára a n.-szöllősi kir. Jságtól azon válasz érkezett, hogy ezen mai ujtárgyalásra azért nem küldhetik be akéért végrehajtási iratokat, mert a legnagyobb kutatás daczára sem sikerült megtalálniok. Lehet-e tehát itt alaptalan panaszról beszélni, főleg akkor, midőn a felolvasott 1872. márcz. 23-án kelt jkv szerint Koflánavics ügyvéd hetekkel előre bejelentette a k. jbságnak, hogy a többek részére lefoglalt ingóságokra a rendőrkapitány árverést hirdetett, mégis a bíróság nem intézkedett e törvénytelen eljárás meghiusítására, holott előtte feküdt a végrehajtási ügy, melyből kitűnt, hogy Valdman Fülöp bír. lefoglalt tárgyakra első ségi joggal. A bíróság tudtával megtörténik az árverés sőt Jaczkovics János aljbíró ki e tárgyakat mint azok lefoglalója ismerte, nád-rágot vett belőle, mégis az árverés után is nem kívánták be a vételtárt törvényes sorrendszerinti felosztás végett, hanem tétlen közönyösség által megtörténni engedte a jbság, hogy Valdman Fülöpnek mint első foglaltatónak kárára a pénz kámforrá váljék. Midőn így áll a leplezetlen tényállás, alaptalan panasztételről szó sem lehet. Midőn vádlott Lengyel jánost, Valdman akkor vallotta ügyvédjének midőn már a pénz nem volt sehhol, kérdem: mint lelkiismeretes ügyvéd, tapasztalva, hogy a pénz hollétét N.-Szöllösön kipuhatólni nem lehet; mit tehetett volna mást, mint vagy cserbe hagyni kliensét, vagy az egyetlen módot megragadni, mely a pénz kipuhatóhatására vezet, t. i. panaszt tenni az igazságügy-

miniszteriumnak. Hogy ez utóbbit választotta, s nem hagyta cserbe, károsodott védelemem szerint ügyvédi becsületére válik. —

Hogy pedig panaszát illetékes helyen tette az 1871. évi VIII. t. cz. ö. §. világos rendeletében leli magyarázatát. — Kérem vádlottnak büntény álladék hiányából teljes felmentetését.

K i r. ü g y v é d s z v á l a s z a.

Védő ügyvéd ur azt kívánja kimutatni, hogy vádlott nem sértett, ennek igazolására a jkvre hivatkozik, hogy az a c t á k e l v e s z t e k, erre nézve vádló megjegyzi, hogy a rágalmazás tényálladéka, nem attól tételeztetik fel, hogy a panasz igazságosan tétetett-e, vagy sem; hanem, hogy a kifejezés sértő-e vagy sem. Mert valaki érdekében a valót bejelenthetni a nélkül, hogy sértő kifejezésekkel élnénk. S azon tisztviselő a kire egyszer ráfogják, hogy a pénz elzsebelte az többé megszűnt a közbizalom tényezője lenni. S ha ez való is lett volna, neki akkor is panaszát az illetékes hatóságnál és nem a legfőbb helyen kellett volna előterjeszteni.

Nem az képezi a vád alapját, hogy Lengyel J. ügyvéd panaszt emelt, de az, hogy mikép panaszkodott, hogy a kifejezések sértők-e vagy sem, mert lehet igazságot is sértőleg előadni. Sajnos volna az, hogy az igazságot már csak is sértőleg lehetne előadni.

Az semmikép sem mentheti vádlottat, hogy panaszkodók neki panaszukat bementették, mert a periratban előforduló sértő kifejezésekért nem a fél de az ügyvéd felelős, s különben is feltételezni nem lehet, hogy panaszkodók képesek lettek volna magokat kifejezni. A védő ügyvéd nézetét nem osztja abban, hogy a szavak nem tények, mert az emberi léleknek minden nyilatkozata tény. Ennélfogva kéri vádlottat indítványa értelmében elmarasztalni.

V é d e l m i v i s z v á l a s z.

Védő ügyvéd ragaszkodik a védelemben előadottakhoz, s tagadja a rágalomnak mint bünténynek létezését is. Minthogy törvényeink és az eddigi gyakorlat szerint a rágalmazás polgári perutra teretozik. Miután pedig ezuttal a rágalom fenytő utra tereltetett, meg kell vizsgálni a tény állás miben létét. S miután az erősebb kitételeknek megfelelő alap fogalmak csakugyan valók, ennélfogva, a neheztelt szavakat annál is inkább ellehetett mondani, mert való tényt kifejezni szóllás szabadság.

A mik előadattak a neheztelt panaszban, azok mind ténybeli állítások, és azok nem a tszéket de Zanathyi és Krasznait sérthették legfeljebb már pedig ezek panaszt nem emeltek. — Arra nézve, hogy a szavak tények? Megjegyzni, hogy ha itt tények, akkor megvizsgálni is kell, Mindezekután figyelembe vétetni kéri, hogy vadlott a sok hurczoltatás által már ugyis eléggé megbűnhődött, továbbá hogy család apa, hogy az ügyvédkedéstől már huznmosbb idő oltá a jelen bűn per megindítása miatt elvonatva van. Kéri vádlottnak védelme értelmében felmentetését.

V á d l o t t v é d b e s z é d e.

Tekintetes Törvényszék!

Bár az ellenem felállított bűnvádak mind olyanok melyekért a felelőséget, a bírálatot Isten ítélőszéke előtt is félelem nélkül kiállanám. S bár azon meggyőzősben vagyok, miként nem csak az alaptalan hűnvádak, de még a méltatlanul kiszabott, sőt az érdemetlenül elszenvedett büntetések sem lehetnek valakire gyalázatot hozók. — S így bár az ellenem minden alap nélkül felsorolt bűnvádak ellenében teljes önérzettel, menten minden legkisebb szégyen érzettől adhattam volna elő védelmemet: mindazonáltal, minthogy talán az annyira alap nélküli bűnvádak megindítása, és azoknak a tszék általi elrendelésének indoka személyem elleni csodálatos ellenszenvben rejlik; másrésről nem is akarván látszatni Cicero prodomosua beszélni, jobbnak találtam védelmemet t. kartársam Kóródy Sándor ur által adatni elő. Az előadott védelmet kérem érdemleges figyelembe venni. Szabad legyen nekem is a védelem kiegészítéseként reflectálni vádló kir. ügyész urnak egy axiomájára, melyet különösen hangsúlyozott, és melyre állapítá egész vád elöterjesztését. U. is azt mondá kir. ügyész ur: miként a Biróság ez utttal nincs hivatva az általam bepanaszolt és ez alkalommal vádtárgyát képező cselekmények bírálatába bocsátkozni; hanem hivatása egyedül abban áll, hogy a kir. főügyész Ő méltósága által aláhuzott és megjelölt sértő kifejezések miatt felettem a bűnűst kimondva — engem elítélni. Szomoruan hallottam ezen axiomát egy kir. ügyésztől kimondatni. Szomoruan veszem, hogy vádló kir. ügyész ur ezen kinyilatkoztatott axiomára állapítja indítványát bűnösségem kimondása s elítéltetésemre. — Még szomorubb lenne ha a t. bíróság ezen hamis axio-

man elindulva engem csakugyan elítélne. Óvást teszek t. bíróság ezen téves axiomának elfogadása és alkalmazása ellen. Mert igen is a t. Bíróság hivatva van — sőt kötelessége az általam bepanaszolt cselekmények miben létét kifürkészni, bizonyítékaimat — melyekre állapítám panaszomat, érdemleges bírálat alá venni, és azok szerint sérelmesen vett kifejezéseimet megítélni. Ezt tenni annál is inkább kötelességében áll a t. Bíróságnak, mert tekintetbe veendő a sérelmesnek vett panaszok előlerjesztőjének állása, hivatása. — mert kiterjesztette elő azon panaszokat? Ügyvéd! Tehát az igazságszolgáltatásnak egyik törvényes factora emelt panaszt, az igazságszolgáltatás másik factorának bűnös tényei, hivatalos visszaélései miatt, az illetékes felsőbbséghez — a jogszolgáltatás legfőbb őrije, az Igazságügyminiszterhez. Mellőzhetlenül szükséges tehát magokat a bepanaszolt tényeket bírálat alá venni, annál is inkább, mivel azon tények soha bíróság által meg nem bíráltatnak s csak is a kir. főügyész Óméltósága, — jogkörét áthágva, és egyoldalulag mondotta ki azokat alaptalanoknak és rendelte el, a fennálló törvényekkel homlok egyenes ellenkezőleg — ellenem a bűnvádi eljárást.

Már pedig, hogy az általam bepanaszolt tények, valóban bűnösök, s így mint ügyvédnek kötelességem volt azokat bepanaszolni: védő ügyvédem eléggé kimutatta. De különösen a Járásbíróság ellen emelt panaszom igazolást talál a tisztelt Elnök urnak azon nyilatkozatában is, melyszerint a kérdéses acták melyekre az árverésen bejött pénz cáforrá válása igazolására hivatkoztam elvesztek, azokat a bepanaszolt kir. Jbság előállítani nem képes. Tehát való igaz, hogy a bepanaszolt Jbságnál védenczem pénze elsikkadt. Hogy ki sikkasztotta el? én azt sem nem mondtam határozottan a Jbság egy személyére sem; sem nem mondom most se. Sőt ezuttal még több talál igazolást, mert nemcsak a pénz nincs meg, — elsikkadt, de még az acták is elsikkasztattak a jbságnál. — Már most így álván a dolog, hogyan lehetne reám fogni, hogy a megtörtént és beigazoltan álló sikkasztási tényt bepanaszolván! én az egész Birókart börtönbüntetésre érdemlőleg megsértettem volna!! . . . .

Jelenffy Kornél kir. ügyészre vonatkozó panaszomra nézve, pedig a panasz tárgyát csak is az képezte, hogy nevezett kir. ügyész 3 turezi embert, tszéki felmentés után is 18 napmulva sem hocsátott ki a fogságból. — Ezen panaszom igaz voltát, tehát jogosultságát, igazolja a kir. táblai ítélet, melynél-fogva Jelenffy Kornél bűnösnek mondatott ki, és dorgálásra ítéltetett. Hogy a kir. Curia őt felmentette? — nem lehet álli-

tani, hogy panaszom annyira alaptalan volt miként ezért börtönbüntetést érdemlenék — miként vádló kir. ügyész ur kegyes volt indítványban tenni. Hisz e tekintetben a kir. tábla is velem egy véleményben lévén, következnek, hogy a miért Jelenffy Kornélt bűnösnek mondotta ki, velem együtt börtönt érdemel a kir. Tábla is.

Hogy a kérdéses 3 turczi emberek közül kettőt — egy elhalván — időközben, sérelmesnek vett panaszom előterjesztése után ujlag vizsgálati fogságba vettette, és ott 3 hóig gyötörtette. Ezen tény körülményt én a Főügyész Óméltóságának ezen kitétellel, „mésleg megemlitem“ csak érintettem akkor, midőn az Igazságügyminiszterhez felterjesztett panaszom részletezésére hivatott fel. Hogy ezen melleslegesen megemlített tény körülmény panasz tárgyat nem képezett, mutatja az, hogy én panaszomat az Igazságügyminiszterhez közvetlenül terjeszttem fel, és sem nem kívántam, sem nem kívánom panasz pontjaimat a kir. Főügyészséghez intézettnek tekinteni. — Egyébiránt ezen „melleslegesen említett körülmény is, való tény. Én annak beigazolására, miként a kérdéses vizsgálati fogságba ujlag lezárattott egyéneknek, a panaszlott kir. ügyész maga nyilatkoztatta ki, hogy azért zárattja le ujlag, mert ők általam panaszt emelni bátorzkodtak ellene: — hivatkoztam magokra az illető egyénekre, mint tanukra, kik nekem sérelmököt bepanaszolták. S miért nem hallgattatta ki a t. Biróság ezen egyéneket? Egyébiránt az beösmert tény miként a kérdéses emberek ujlag — panaszom felterjesztése után és pedig panaszlott kir. ügyész indítványára, zárattak vizsgálati fogságba, a legvalószínűbb, hogy csak is bosszúból vettettek ujlag vizsgálati fogságba és tartattak ott 3 egész hónapig.

Különösnek tűnhetik fel hogy Jelenffy Kornel bűnösnek találtatván panaszom folytán, csak dorgálásra ítéttetett, és én mert egy másik — a bűnösnek ítélt tényre vonatkozó előadásom, akaratom ellenére is vádnak vétetik, és bár azon előadásom a legnagyobb valószínűséggel bir, mégis igazolatlanak vétetik, ezért én már börtönné lennék érdemes?! . .

Miután pedig a Jelenffy Kornélna vonatkozó — mellesleg megemlített tény körülmény: a kir. tábla által megbíráltatott, és a kir. tábla ellenem e miatt nem rendelt bünperbefogatást, a kir. Főügyészségnek, és az ő parancsa folytán, vádló kir. ügyésznek sincs joga ellenem vádat emelni, sem a t. Biróságnak nincs joga e miatt felettem bíraskodni. Az ellen tiltakozom is, miként tiltakoztam önvallományoztatásom elkövetésével is.

A Krasznai István által több Genesi lakosok rovására

teljesített vizsgálat miatt jogosítva voltam az igazságügyminiszterhez biróküldésért folyamodni. Ezen tényemet hamisvádnak, és a „Birósági testület“ megsértésének, már csak azért sem lehet nevezni, mert az nem vád — de biróküldésérti folyamodvány volt az illetékes Miniszterhez, legkevésbé sem kérve Krasznai Istvánnak sérelmesen teljesített vizsgálata ellen a bűnvádi eljárás megindítását — a mit ugyan hasztalan is kértem volna — s annak folytán Krasznai István vizsgáló birónak megfenyíttetését? — Hogy a kérdéses biróküldési folyamodványban előadott sérelmes tények, mennyire igazán sérelmesem megtörtént tények! a kérdéses sérelmezett emberek beigazolták e tárgyalás folytán. Különösen, hogy Krasznai István vizsgáló biró az egyik panasztoszt meggazemberezte az általa teljesített vizsgálat alkalmával, — és többeknek vallomását nem hiven jegyezte be a jegyzőkönyvbe! — még a Zanathy illetőleg Krasznai védelmére tanuul felhívott községi biró is előszóval bevallotta e tárgyalás folytán a t. Tszék előtt. — Egyébiránt, hogy feleim éppen úgy adták elő nekem sérelmüket, miként én a biróküldési folyamodványban előadtam, ezt feleim a tárgyalás alkalmával egyenként beösmerték, tehát ez lévén, ez uttal verbum regens, én bűnösnek semmikép se tekintethetem, legyenek bár mily sértők is az előadott sérelmes tényeket kifejező szavak. — Kérem teljes felmentetésemet. —

F.

4131—1876.

Ő felsége a Király nevében. A beregszászi kir. tszék fenytő osztálya által csalás és hamis vádaskodás büntényével vádolt Lengyel János elleni bűnügyben alólirt helyen s napon tartott nyilvános ülésében

ítéltetett:

Lengyel János, 38 éves, gk., nős, — közhivatalban álló személyek és birói testület ellen, hamis vádaskodás és rágalmaság által elkövetett büntényben vétkesnek kimondatik, s ezért jelen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 3 havi börtönbüntetésre ítéltetik. — Ellenben özv. Balogh Györgyné panasza folytán emelt csalás vádja alól büntény állandék hiányában felmentetik.

I n d o k o k.

Vádolt Lengyel János közhivatalban álló személyek és birói testület ellen hamis vádaskodás és rágalmazás által elkövetett bűntényben vétkesnek kimondandó volt: mert vádolt maga beösméri, hogy az 1872. évi szept. hó 24-én kelt m. kir. igazságügyminiszteriumhoz 2560—73. számmal jelzett; továbbá 1872. évi nov. hó 11-én kelt 9383. sz. a. Kozma Sándor kir. főügyész urhoz beadott panaszfolyamodványt, — s végre szintén Kozma Sándor kir. főügyész urhoz 9586—873. sz. a. beadott észrevételeket, melyekben a n.-szöllősi járás birósága ellen ezen sértő kitételek: hogy a birói árverésen bejött pénzek elsikkasztatnak. — Továbbá az ugyanottani kir. ügyész ellen, hogy 3 turczi oláh embert bosszúból ismét vizsgálati fogságba záratott — foglaltatnak, — ő szerkesztette s a fentkített hatósághoz ő juttatta. Minthogy pedig Ujhelyi András kir. járásbirónak a kir. tszék elnöke I. alatti nyilatkozatához 2 % alatt mellékelt nyilatkozatok mellé csatolt 702 és 728—1873. sz. a. csatolmányokból az tűnik ki, hogy a vád tárgyát képező ingóságokra nézve, a vádolt jbság csak biztosítási végrehajtásokat teljesített. Jaczkovics János kir. aljbirónak ugyanoda 4 % alá csatolt nyilatkozata mellett C. alatt fekvő árverési jkv pedig azt mutatja, hogy az érintett tárgyak Maschekevics János városi kapitány által peresfelek kölcsönös megegyezésekkel lettek a jbság hozzájárulása nélkül elérvezve.

Mert a kir. ügyészi vádra nézve III. alá csatolt fenytő tszéki jkv. kivonatja azt tanusítja h. F e h é r O e g e r G r i g o r és fia V a s z i l vádlottaknak a vizsgálati fogságban letartóztatása tszék által lett elrendelve — s így vádlottnak a n.-szöllősi kijság és ügyészség elleni panassza alaptalannak nyilvánulván s hamis vádaskodást, rágalmazást foglalván magában, vádolt a törvény által alkotott testület irányában rágalmat tanusított, mely bűntényt képezvén, fenytő uton volt megtorlandó. — Mert vádolt m. k. Igazságügyminiszteriumhoz 15184. 875. sz. a. K i n d r i e s G y ö r g y és társai nevében beadott és általa szerkesztett kérvénye, melyben az mondatik, „hogy ösmerve vádlott Zanathy urnak nagy összeköttetéseit melynélfogva a helybeli kir. tszék előtt hamis céljait minden időben keresztül vitte, továbbá: hogy igaz ügyünk elnyomása birósán czéloztatik. Krasznai kir. tszéki biró, Kallós Fál ügyvéddel kijött községünkbe s bennünket előleges értesítés nélkül rettentések között, mint rablókat hurczoltatott a községházához, ott bennünket megtámadott bezárással fenye-

getett a miért Zanathy ellen fenytő pert indítani bátorkodtunk, kinyilatkoztatta, hogy bármily igazságunk legyen is. De Zanathy ellen nyerni nem fogunk. A rettentő fenyegetésekre özv. Embernét a hideg kilelte és most is beteg. — Vallomásuk nem hiven vétetett jkvbe, Kallós ügyvéd folyvást jelen volt, segítete rettenteni, csak beösmere, hogy ő szerkesztette, sőt önvalományozása alkalmával kinyilatkoztatta, hogy a felelőséget azokért magára vállalja. — Minthogy pedig a vádnak Zanathy kir. ügyészre vonatkozó része az által, hogy az ellene beadott bűnvádi keresetnek a kir. tszék 1875. évi június hó 5-én, 969. sz. a. hozott határozata szerint a bűnvádi eljárás megindításának büntethető cselekmény hiányából helyt nem adott. — Minthogy továbbá a vádnak Krasznaira vonatkozó része — a vizsgálatkor jelen volt Szépréti Etel jegyző és Csomai Ferencz községi bíró, hit alatt kihallgatott tanuk azon vallomásai által, hogy Krasznay panaszkodókat nem fenyegette s vallomásukat hiven vezette jkvbe, hamisnak bizonyultak be: — vádlott ellen a most jelzett hamisvádaskodás és rágalmozás büntett tényálladéka is, annyival is inkább megvan állapítva, mert a vádak alaptalan és hamisnak bizonyultak. — Önként következik az, hogy vádlott az emelt vádak közszolgálatban álló hivatalnok, illetőleg testület erkölcsi becsületének megrontására, és ártani szándékolt roszakaratból emelte.

Ugyanazért vádlott a vádbel büntettekben vétkesnek ki-mondandó volt.

A büntetés kiszabásánál súlyosító körülményül véve, hogy hasonló büntettért jelenben is jogérvényesen elítélve van. s hogy a becsült végzések igazolása szerint nyelvváltásáért több ízben bírságolva, bírósan megintve volt, Zanathy Mihály ellen beadott bűnvádi keresetet több példányban sajtó utján annak becsülete megrontása szándékából közzé tette.

Ellenben vádlott a bűnügyi iratokhoz csatolt Balogh Györgynek hozzá intézett levelei, s tanuk vallomásai által be-igazoltatott az, hogy vádlott, Lsngyel Jánost ügye védelmezésére megbizta s a pénz jutalomkép adta, és mert tövvényeink szerint tiltva nincsen, hogy az ügyvéd fáradsága jutalmaként hononáriumot elnemfogadhat. — S mert az I. és II. sz. a. be-csatolt levelekből kitűnik az, hogy vádlott megbiztatásában igyekezett eljárni, s kellő lépéseket megis tette. — büntény álladék hiányából felmenteni kellett.

A vizsgálati költségek megítélése az elmarasztaló ítélet következményei voltak.

Kelt Beregszászban a kir. tszék fenyítő osztályának 1876. évi május hó 18-ik napján tartott nyilvános ülésből.

18634—876. bf.

G

Ő felsége a Király nevében a budapesti kir. ítélő tábla hamis vádaskodással vádolt Lengyel Jánosnak a beregszászi kir. tszék előtt lefolyt, és 1876. évi május hó 13-án 3953. sz. a. kelt ítélettel befejezett bűnügyét, vádlottnak s ellenében a kir. ügyésznek az ítélet kihirdetésekor bejelentett felebbezése folytán 1876. évi szept. hó 19 és 20. napjain tartott nyilvános ülésen vizsgálat alá vevén következő ítéletet hozott:

Az e. f. törvényszék ítélete azon változtatással, hogy vádlott a Krasznay István kir. tszéki bíró és a bírói testület elleni hamis vádaskodás vádja alól tárgyi tényálladék hiányában felmentetik: ellenben közhatósági közegek és magánszemélyek ellen hamis vádaskodással elkövetett bűntettekben bűnösnek és közhatóság becsületénél által elkövetett kihágásban vétkesnek mondatik ki, egyebekben helybenhagyatik.

I n d o k o k :

Az e. f. kir. tvszék ítéletének részben megváltoztatásával.

Vádlott a K r a s z n a y I s t v á n elleni hamis vádaskodás vádja alól tárgyi tényálladék hiányában felmentendő volt.

A b í r ó i t e s t ü l e t elleni hamisvádaskodás vádja alól pedig szinte tárgyi tényálladék hiányában felmentendő volt vádlott azért, mert a Kindris családbeliek érdekében a kir. igazságügyminiszteriumhoz bíró küldés iránt 1875. évi 15185. sz. a. beadott kérelem levélben foglalt és az e. f. kir. tvszék ítéletében bűnül felrótt kitétel némely hivatali büntény tárgyilagossá és tüzetes megnevezését nem tartalmazván, abban hamis vád nem foglaltatik;

ellenben ugyanazon kitétel a n. k á r o l y i t ö r v é n y s z é k e l l e n csakugyan becsületénél kifejezést tartalmazván: vádlott az ez által elkövetett kihágásban a n. vétkesnek volt kimondandó.

A többi vádakra nézve:

Annak előre bocsátásával, hogy a jelen bűnügy megbirálásánál a hamis vádaskodásra vonatkozó 1805. 5 t. cz. szolgál

alapul, és így a vádlott csak büntényekkel alaptalan vádaskodás miatt, nem pedig ilyeneket nem tartalmazó sértő kifejezésekért is mondható ki bűnösnek. Helybenhagyandó volt az e. f. kir. tvszék ítélete:

mennyiben vádlottat a n.-szöllősi kir. j. bíróság illetőleg annak tagjai ellen hamisvádaskodás büntényében bűnösnek kimondotta, azért

mert azt, hogy a m. kir. igazságügyminiszteriumhoz 1872. évi 30803. sz. a. beadott feljelentésben foglalt azon vádat, miszerint a n.-szöllősi kir. tvszék területén „biróielrendelés nélkül árverést tartatik, a bejött nagy mennyiségű pénz kánforrá válik stb. továbbá a kir. főügyészséghez 9383—1872. sz. a. beadott nyilatkozatában foglalt azon vádat, miszerint ott „biróielrendelés nélkül árverést tartatik és a bejött pénz elzsebeltetik: a n.-szöllősi kir. jbság ellen tette, kitűnik nem csak ezen utóbbi nyilatkozat további szövegéből, hanem teljes bizonyosságra emelik ugyanezt vádlottnak ugyan csak a kir. főügyészséghez 9586—1873. sz. a. beadott észrevételeiben ide vonatkozólag foglalt többi kitételei, melyekben a vádbani bűnösséggel egyenesen a nyilatkozó bírósági közlegeket terheli, miután azon érvelését: „ott holnervusrei-pénzről vanszó. és a bírósán megállapított követeléshez nem juthatni mivel a pénz, az állam által az igazság kiszolgáltatására a vagon és életbiztoság feletti örökösre rendelt közlegek kezei között és szemeláttára sikkad el stb.“ azokkal hozá kapcsolatba holott Jaczkovics János kir. aljbirónak a kir. főügyészséghez adott I. 4% alatti igazoló nyilatkozata mellé C. alá csatolt árverési jkv teljesen igazolja, hogy azon kérdésbeli ingóságok árverezésebe a n.-szöllősi kir. jbság egy tagja sem folyt be, hanem azok Mascekeviics Sándor város kapitány által az érdekllett felek — s ezek között Waldmann Fülöp ügyvédjei közreműködésével lettek árverezve. —

Mert ugyancsak a m. kir. igazságügyminiszteriumhoz beadott 30803—1872. sz. a. feljelentésnek ide vonatkozó tartalma egyenesen oda mutat, hogy vádlottnak a kérdéses árverésnek egész menetéről tudomása volt, és így azon vádat, hogy a bejött vételár a kir. jbságnál sikkasztatott el, — öntudatosan emelte nyilván alaptalanul, annyival inkább, mert azt mint ügyvédnek tudnia kellett, hogy azon körülmény, hogy az árverés nem bíró-

sági közeg által fogatosított, a bíróságnak sikkasztással vádolását nem igazolhatja. —

Helyben hagyandó volt továbbá ugyanazon ítélet mennyiben vádlottat a n. s z ö l l ő s i kir. ügyész Jelenffi Kornél elleni hamis vádaskodás büntényében bünösnek kimondotta, azért mert habár azon feljelentése, miszerint a három helyesebben 2 turczi oláh emberek a szabad lábra helyeztetések iránt hozott törvényszéki végzés kihirdetése után is több napokon át e kir. ügyész által lettek volna letartóztatva, valótlannak bizonyult be, s az e miatt fegyelmi uton emett vád alól a nevezett kir. ügyész fel is mentetett, — de mind a mellett a vádlott ezért hamis vádaskodás miatt bünösnek azon okból ki nem mondható, mivel a fegyelmi vétségért alaptalan vádat emelők büntetését az 1871. S. t. cz. 53. §-a pénzbírságban szabja meg: a vádlott hamis vádaskodásban mégis bünössé vált a nevezett kir. ügyész ellen az által, hogy a kir. főügyészhez 9383—1875. sz. a. beadott nyilatkozatában azon vádat emelte, miszerint a nevezett oláhokat ugyanaz kibocsáttatásuk után ismét bezáratta azért, hogy vádlott őt az előbbi bünös letartóztatásért bevádolta, — s e vádját 8586—1873. sz. a. a kir. főügyészhez beadott észrevételeiben is ismételte, holott a királyi ügyésznek 2654—1873. sz. nyilatkozatához csatolt b. alatti tszéki végzés tanusítja, hogy az érintett egyének tszéki határozat közetkeztében, s nem a kir. ügyész által bosszúból lettek letartóztatva.

Mivel pedig a fent jelzett két beadványok azt is tanusítják, hogy vádolttnak a kir. tszék most hivatkozott végzéséről azon nyilatkozatok megtételekor már volt tudomása: teljesen bizonyos az, hogy a kir. ügyész ellen öntudatosan emelte a hivatali büntetteket képező hamis vádat.

Zanathy Mihály irányában a fentebbi változtatással volt helybenhagyandó az e. f. kir. tszék ítélete, s e részben vádlott a magán személy elleni hamis vádaskodás által elkövetett büntettekben volt bünösnek kimondandó azért, mert azon vádat miszerint a nevezett Zanathy M. a Kindris családbeli tagok ellen Kallós Pállal összejátszva annak terhére álkötvényt állított ki és az abban foglalt 4500 forint tőke és járulékaik biztosítására a zálogjogot azoknak birtokára bekebelezte, nem a kir. ügyész, hanem Zanathy M. a magán személy ellen intézte, azzal th. Zanathy M. mint kir. ügyész ellen büntetésre méltó cselekvényt nem követett el.

Annyiban is megváltoztatandó volt az e. f. kir. tszék ítélete, mennyiben vádlottat a hamis vádaskodás büntényeiben

vétkesnek mondotta ki, s e bűntényekben ugyanaz bűnösnek volt kimondandó azért, mert a bűnvádi eljárás szabályai szerint a bűntényeknek nem vétkesség, hanem a bűnösség felel meg.

A Z. M. ellen beadott bűnvádi feljelentésnek sajtó útján terjesztése súlyosbító körülményül nem volt tekinthető azért, mert annak megítélése valjón azzal büntetésre méltó cselekményt a vádlott elkövetett-é? nem a jelen, hanem a sajtó vétségek iránt ítélő bíróságok tartozik.

E változtatással egyebekben az e. f. kir. tszék ítélete indokainál fogva volt helybenhagyandó.

Budapesten, 1876. szeptember 19-én.

Ostffy Pál, előadó bíró.

H.

Tekintetes kir. bf. Törvényszék!

Ellenem rágalmazás miatt a Tettes kir. Ítélő tábla által 18634. 876. sz. a. hozott és 1876. decz. 14-én a szigeti kir. Törvényszék által lett kihirdetése alkalmával bejelentett felebbezésem indokait a következőkben terjesztem elő:

A Tettes kir. Ítélő tábla a következő kihágási és büntényi álladékokat állapított meg.

1. A nagykárolyi kir. törvényszék elleni panaszban kihágás.

2. A nagyszöllősi Járásbiróság ellenében hamisvád büntényi.

3. A nagyszöllősi kir. ügyész elleni panaszban hasonló hamis vád büntönyének álladékat.

Ezeket sorba véve:

A nagykárolyi kir. tszék ellenében a Nmsgu m. kir. Igazságügyminiszteriumhoz Kindris György és társai nevében 15184. 875. sz. a. bíró küldési kérvényt adtam be, erre lettem a Tek. II-od bíróság által kihágásba elmarasztalva.

Ezt a tek. II-od bíróság külön nem indokolván, az I-ső bíróság indokait tette magáévá.

Ez pedig ezeket hozza fel:

„Ősmerve vádlott Zanathy urnak nagy összeköttetéseit mélynélfogva a helybeli (n. károlyi) törvényszék előtt hamis czéljait minden időben keresztül vitte, továbbá: hogy igaz ügyünk elnyomása — bírósánczéloztatik.“

Ebben a n.-károlyi kir. Tszék ellen semmi sértő kifejezés nem foglaltatik:

a) merr ezen kifejezés „hamis czél“ Zanathyra mint peres félre vonatkozik.

b) ezen másik mondat „igaz ügyünk elnyomása a bírósánczéloztatik“: hasonlólag Zanathyra vonatkozik, ő lépvén fel a bíróság előtt, 4500 ftot kebeleztetvén be a maga javára Kalós Károly nevére tévesen telekkönyvezett azon urbéri birtokokra, melyeknek tettelegesen birtokába Kalóst mint ennek ügyvéde perfolytán sem birta keresztül vinni, hanem ellenkezőleg még az urbéri szabályozási perben is Kalós nevével megbukván, az urbéreseknek lettek azon birtokok bírósánczignálva.

Midőn az előlidézett bíró küldési kérvényt adtam be, akkor már Zanathy ellenében, a költött követelésének bekeblezése miatt csalási vád volt beadva, s mivel a helyett, hogy Zanathy lett volna önvallomás alá véve, a panaszlók vétettek vizsgálat alá Krasznai vizsgáló bíró által — és így Krasznay vizsgáló bíró által igyeckett Zsnathy roszhiszemű követelése elébe vetett akadályt elháríttatni, egészen más irányt adva a vizsgálatnak, mint minőt panaszlók nevében általam beadott tényirat szerint kellett volna várni.

E szerint „az igaz ügynek bírós elnyomása“ csak Zanathyra és Krasznaira vonatkozhatik.

Ennélfogva ezen kifizetések a n.-károlyi Tszék ellen semmi sértést nem foglal magában, hanem csak azt tünteti fel, hogy a n.-károlyi tszéknek minő elfogult közege van Krasznayban, és ebből a tszék elfogultsága is következik:

A n.-szöllősi kir. Jbrság elleni hamisvád alapjául felhozzatik a Tek. II-od bíróság ítéletében:

a) hogy a Nmsgu Igazságminiszterhez 30803. 872. sz. a beadványomban ez áll:

„bíróság elrendelés nélkül árverés tartatik, a bejött pénz cánforrá válik“ — hogy Mgos Főügyészhez 9383. 872. sz. a beadott kérvényemben „bírói elrendelés nélkül árverés tartatik, és a bejött pénz elzsebeltetik.“

Ezen kifejezések a kir. Jbságra nem vonatkoznak, mert nyiltan azt mondják: „hogy bírói elrendelés nélkül árverés tartatik.“

A panasz tehát egyedül az, hogy bírói elrendelés nélkül tartatik árverés és a bírói elrendelés nélkül tartott árverésen befolyt pénz cánforrá válik — elzsebeltetik. — Ezek világosan

azt mondják, hogy itt nem hogy bíróról, de még bírósági kiküldöttről sincs szó, hanem van szó, és vonatkozik az idézett kifejezések a városi kapitányra ki bírói megbízás nélkül árverést tartott, a melynél befolyt pénz valóban cámforrá vált, mert védenzem Waldmann Fülöp, a ki az elárverezett ingóságokhoz legelőbb nyert bírói zálogjogot, abból kinem elégítettet, — hanem a mint később megtudám, a későbbi zálogjoggal bírók és az adós összejátszása folytán, ezek zsebelték el Waldmann elől.

b) Felhozatik még a kir. Főügyészhez 9586. 873. sz. a. intézett kérvényemből, hogy a vádbani bűnösséggel egyenesen a Jbságot terheltem, miután azt mondom: „ott hol nervusreipénzről van szó, s a bíróság által megállapított követeléshez nem juthatni, mivel a pénz az állam által az igazság kiszolgáltatására, a vagyon és életbiztonság feletti örökösre rendelt közegek kezei között és szemeláttára sikkad el.“

Ezen kifejezés csak akként értelmezendő a mint leírva van. Ez pedig ezeket mondja:

„a pénz a vagyon, személy biztonsággra rendelt közeg kezei közt vész el“ ez pedig a városi kapitány a ki árverést tartott, a pénzt bevette, és az első zálogjoggal bíró Waldmann Eülöpnek nem adta, sem a bíróságnál le nem téteményezte.

Ezen kifejezés tehát igaz, és a városi kapitány nem emelt panaszt.

A másik pedig „hogy az igazságszolgáltatásra rendelt közeg szemeláttára vész el a pénz“ Jaczkevic János kir. aljbíróra vonatkozik a ki I. 4. alatti nyilatkozatában beösméri, hogy a városi kapitány által tartott árverésről nem csak tudomása volt, hanem még egy nadrágot vett is a Waldmann részére lezárólva volt ingókból.

Az ítélet azon indoka tévedésen alapszik, mintha Waldmann Fülöp ügyvédje közbenjöttével tartatott volna meg az árverés, mert Jaczkovics I. 4. nyilatkozatában is csak azt mondja, hogy hallomása szerint a felek ügyvédeknek beleegyezése folytán tartatott meg az árverés, — de ezen határozatlan nyilatkozatot megczáfolja a nyilatkozata melletti árverési jkv. a melyet Nagy József ügyvéd mint Könnyü Andrásné felülfoglaltató megbízottja irt alá.

Azon indok is téves mintha én az egész ügy lefolyását ös-

mertem volna. mert a Jbságnál az erre vonatkozó iratok kérésre se mutattattak elő, és a Waldmann Fülöp előadása után lehetett csak panasznom, hogy a való. a vizsgálat folytán előkerülő iratok, s kihallgatások által kiderüljön.

Nincs tehát az én panasz levelemben a Jbságra mondván, hogy elzsebeli a pénzt, hanem, hogy az igazságszolgáltatás közege (Jaczkovics) szeme láttára válik cáncforrá, — a mit az I. 1/2. nyilatkozata melletti árverési jkv is igazol. hogy a későbbi zálogjoggal bírók részére a bejött 136 ft. 9 krból kiadott 117 ft. 41 kr. — Waldmann Fülöp kézi zálogjoggal, bíró részére pedig semmi se adatott, és 18 ft. 68 kr. pedig hova lett, még most sincs kiderítve.

A n.-szöllősi kir. ügyész elleni hamis vádra az hozatik fel indokul „hogy a kir. Főügyészhez 9383. 875. sz. a. beadott nyilatkozatomban azon vádat emeltem miszerint a 2 turczi oláh embert kibocsáttatások után bezáratta azért, hogy az előbbi bűnös letatároztatásért bevádoltam, és e vádamat 9586. 873. sz. a. kir. Főügyészhez beadott észrevételeimben ismét eltenholotta a kir. ügyésznek 2654. 873. sz. a. nyilatkozatához B) alatti tszéki végzés szerint, a vizsgálati fogságot a kir. tszék rendelte el.“

Hogy a kir. ügyész az ismét vizsgálati fogságba vetett s ott 3 hóig tartott turczi embereknek maga mondá, hogy azért lettek ismét lezárva, mert ellene, a miatt, hogy a kir. tszéknek szabdlábra bocsáttatásukat elrendelő végzés kihirdetése után még 18 napig fogva tartá, — panaszt emeltek, s ezen felek nekem ezt így mondták. — Hov pedig a kir. ügyésznek ily nyilatkozata bosszuállást foglal magában, elég világos. — De már maga a tény, hogy ugyanazon egy ügyben, egyszer a kir. ügyész indítványára a kir. tszék azon embereket szabdlábra teszi, és midőn a miatt panaszt emeltek, hogy a tszék határozata után még 18 napig elfeledi kibocsáttatni. ismét azon ügyben ürügyöt keres a vizsgálati fogság ujalagos elrendelésére, azt indítványozza, és a törvényszék elrendeli, ugyan mit lehet ezen tényből mást következtetni mint bosszuállást.

Ha ezen turczi emberek elleni vizsgálat átnézetik, ezen bosszuállás megfogható és igazolva is leendő.

De ha egészen alaptalan volna is a bosszuállási vád, — aztén a turczi emberek előadása után tettem, ők azt kétsébe

nem vonják, és így állításuk — vádjokért ők és nem én lehetek felelős. —

Ezek szerint a kir. ügyész elleni hamis vád, engem se egyik se másik esetben nem terhelhet.

Zanathy Mihály mint magán személy elleni hamis vád indokául a tettes. II-od bíróság semmi indokot nem hoz fel, és így az I. bíróság ítéletének indokát tevő magáévá, — abban pedig ez hozatik fel: „minthogy a Zanathy ellen beadott keresetnek a kir. tszék 1875. évi június hó 5-én 969. sz. a. hozott határozata szerint, a bűnvádi eljárás megindításának büntethető cselekmény hiányából hely nem adatott.“

Ezen indok azt tanúsítja, hogy Zanathy ellen a Kindris György és társai nevében csalás miatt beadott bűnvádi panasz elvettett, vizsgálat tárgyává se tétetett, — tanúsítja a kir. tszék elfogultságát, — mert azon Zanathy ellen nem rendeli el a vizsgálatot, a mely Zanathy mint Kallós ügyvéde, Kindris György és társai ellen sikertelenül kezd, birtok pert azon ingatlanok iránt, melyek téves telekkönyvezés folytán Kallós nevére vétettek fel, — a mely ingatlanokra nézve, az urbér szabályozási perben éveken keresztül dolgozott, hogy tagosított állapotban Kallósnak adassanak át, és több mint 10 évi ügyvédi munkája, minden erejének megfeszítése után is, a birtok perrel minden forumon — az urbéri perben hasonlólag elutasítva lett és a tagosított birtok Kindris és társainak, mint felszabadult urbéri birtok lett bírósán resignálva, —

a mely Zanathy mindezek után mégis 4500 frtot kölcsönöz Kallósnak, azt terhül a téves telekkönyvezés felhasználásával bekebelezeti — a ki elég lelketlen ezen urbéri birtokra árverést kérni. —

Az ügynek ily állásában lettem Kindris György és társai meghatalmazott ügyvédje, — a mikor már csak az által lehetett az említett, mintegy 20—25 volt urbéres családot megmenteni a koldusbotra jutástól, ha Zanathy roszhizemüségé, a célba vett csalás beigazoltatik. —

Az így pusztán előadott tény, a Zanathy által lefolytatott perek, a telekkvek összehasonlítása után már egy elfogulatlan bíróság által Zanathy Mihály kir. ügyész legfelebb bizonyítékok elégtelenségéből lett volna felmenthető és mindég fenmaradt volna az iratokból kitünő alapos gyanu. — Nines tehát egy Zanathy ellen keresztül vitt vizsgálattal Zanathy ártatlansága igazolva. már pedig egy — ártatlanságát nyilvánító ítélet nél-

kül ő se mondhatja, hogy hamis vád lett ellene emelve, — mert az, hogy akár mely bíróság valamely bűnvádi panaszt elvet, nem ártatlansági bizonylat, hanem csak annyit jelent, hogy a beadott panaszra nézve a közvádló, a vádlásra nem nem vállalozik és a kir. tszék ily indítvány után mást nem is tehet.

Ha Zanathy kir. ügyész ur hamisvádért akar ellenem panaszt emelni, kérnie kell maga ellen a vizsgálat keresztül vitélét, és ártatlanságát kimondó ítéletet. Mig ezt nem teszi, én vagy védenczem hamis vád miatt igazságosan vádolhatók — annál kevésbé elmerasztalhatók nem lehetünk. — Ő pedig ezt soha tenni nem fogja, mert a Kindrics és társai ellen támasztott polgári perében, mint a bírósági ítéletek elleni fellebbezésekben mindig az volt az engemet megelőzőt ügyvéd társaim kérelme, hogy a felfejtett okokból a polgári iratok a fenyejtő tszékhez tétessenek átt. Zanathy fáradozmainak azonban sikeresült hogy hivatalból fenyejtő utra a per át nem tétetett sőt midőn általam a felek közvetlenül bűnügyi panaszt adtak be, az is hivatalból elvettetett.

Ezeknek előrebocsátása után alázattal kérem a Nmsgu Legfőbb ítélő székét, miszerint figyelembe venni kegyeskedjék

1. A n.-károlyi tszékét azon kifejezéssel, hogy Zanathy Mihály hamis czéljait keresztül vitte, és most ujolag igaz ügyünk elnyomása bírósáron czélztatik egyedül Zanathy Mihályra és nem a tszékre érthető — nem sértettem.

2. A n.-szöllősi Jbságot azzal „hogy bíróság elrendelése nélkül árverés tartatik, a bejött pénz cánforrá válik,“ a pénz az általam által az igazságszolgálatatására, a vagyon és életbiztonság feletti örködésre rendelt közegek kezei között és szemeláttára sikkad el“ sérteni nem akartam, mert ez a bírói megbízás nélkül, az árverést megtartott városi kapitányra és az árverésen nadrágot vásárolt Jankovics aljsbíróra, vonatkozik, — és csak is így érthető; — és hogy a városi kapitány árverési jkve szerint 18 ft. 68 kr. most is hiányzik.

3. A n.-szöllősi kir. ügyész Jelenfi Kornel ellen azon kifejezés „hogy két turczi embert bosszúból ujolag vizsgálati fogságba vetette“ nem oly kifejezés, a mi hamis vád büntény álladékát képezhetné; — de másrészt abból, hogy ugyanazon embereket indítványozta vizsgálati fogságba vétetni, akkor, midőn ezek nevében a 18 napi jogtalan letartóztatás, vagy börtönbe feledés miatt pa-

naszt tettem, — a kik ugyanazon ügyben már szabad lábra tétettek, — volt is alapja azon feltevésnek, hogy hosszú vezette indítványában. —

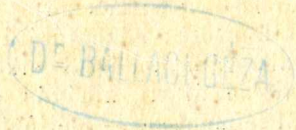
4. Zanathy Mihály ellen beadott csalási büntényi panasz megvizsgálva és ő ártatlannak nyilvánítva nem lévén, — a feleim érdekében beadott vád — hamisnak alaposan épen nem mondható. —

Ezeknek alapján esedezem; miszerint engemet a tek. kir. ítélő tábla által megállapított: közhatótági közegek és magán személyek ellen hamis vádaskodással elkövetett büntettek és közhatóság becstelenítése általi kihágás vádjá alól — tárgyi tényálladék hiányából felmenteni — méltóztassék.

M.-Sziget, 1876. decz. 20.

Lengyel János.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Faint text located below the stamp, possibly another stamp or bleed-through.

